

SMILTENES NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Reģ. Nr.90009067337, Dārza iela 3, Smiltene, Smiltenes novads, LV-4729

tālr.: 64774844, e-pasts: dome@smiltenesnovads.lv

LĒMUMS

Smiltēnē

2022.gada 25.maijā

Nr. 225

(protokols Nr. 12, 3.§.)

Par pašvaldības tiešo līdzdalību SIA “Sarkanā Krusta Smiltenes slimnīca”

Saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 7.panta pirmo daļu publiskai personai, tai skaitā pašvaldībai, ir pienākums ne retāk kā reizi piecos gados pārvērtēt katru tās tiešo līdzdalību kapitālsabiedrībā un atbilstību Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmajā daļā minētajiem gadījumiem. Saskaņā ar šī likuma Pārejas noteikumu 30. punktu pašvaldības, kuras administratīvi teritoriālās reformas ietvaros apvienoja un kuras bija kapitāla daļu turētājas kapitālsabiedrībā, neveica šā likuma 7. pantā noteikto pienākumu, savukārt administratīvi teritoriālās reformas ietvaros jaunizveidotām novadu pašvaldībām jāizpilda šā likuma 7. pantā noteiktais pienākums līdz 2022. gada 1. jūnijam. Ņemot vērā to, ka Smiltenes novada pašvaldības dome ir 100% kapitāla daļu turētāja pašvaldības SIA „Sarkanā Krusta Smiltenes slimnīca” (turpmāk – Kapitālsabiedrība) un iepriekšējā Smiltenes novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) līdzdalība Kapitālsabiedrībā ir vērtēta 2015.gadā, Pašvaldībai ir pienākums no jauna izvērtēt tās līdzdalības atbilstību Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) prasībām.

Atbilstoši VPIL 88.panta pirmajai daļai, publiska persona savu funkciju efektīvai izpildei var dibināt kapitālsabiedrību vai iegūt līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā, ja īstenojas viens no šādiem nosacījumiem: 1) tiek novērsta tirgus nepilnība — situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā; 2) publiskas personas kapitālsabiedrības vai publisku personu kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai; 3) tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai. VPIL 88.panta otrajā daļā noteikts, ka publiska persona pirms kapitālsabiedrības dibināšanas vai līdzdalības iegūšanas esošā kapitālsabiedrībā veic paredzētās rīcības izvērtējumu, ietverot arī ekonomisko izvērtējumu, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt šā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus. Veicot izvērtējumu, publiska persona konsultējas ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošām biedrībām vai nodibinājumiem.

Ņemot vērā minēto, Smiltenes novada pašvaldības domei (turpmāk – Dome) ir jāpieņem lēmums, kurā tai jāizvērtē Smiltenes novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) līdzdalības SIA “Sarkanā Krusta Smiltenes slimnīca”, proti, vai SIA “Sarkanā Krusta Smiltenes slimnīca” komercdarbības veikšana atbilst kādai no Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta pirmajā daļā noteiktajām pazīmēm, kā arī jānosaka SIA “Sarkanā Krusta Smiltenes slimnīca” vispārējais stratēģiskais mērķis.

1. Par atbilstību Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta nosacījumiem

Publiskās personas, tostarp, pašvaldības, parasti darbojas publisko tiesību jomā, un tikai izņēmuma gadījumos tās var darboties privāto tiesību jomā. Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 87. panta pirmo daļu publiska persona privāto tiesību jomā darbojas šādos gadījumos:

- 1) veicot darījumus, kas nepieciešami tās darbības nodrošināšanai;
- 2) sniedzot pakalpojumus;
- 3) veicot komercdarbību.

Gadījumi, kuros publiskās personas ir tiesīgas nodarboties ar komercdarbību, ir noteikti Valsts pārvaldes iekārta likuma 88.panta pirmajā daļā, proti:

- 1) ja tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
- 2) nozarē, kurā pastāv dabiskais monopols, tādējādi nodrošinot sabiedrībai attiecīgā pakalpojuma pieejamību;
- 3) stratēģiski svarīgā nozarē;
- 4) jaunā nozarē;
- 5) nozarē, kuras infrastruktūras attīstībai nepieciešami lieli kapitālieguldījumi;
- 6) nozarē, kurā atbilstoši sabiedrības interesēm nepieciešams nodrošināt augstāku kvalitātes standartu.

Saskaņā ar minētā panta otro daļu komercdarbības veikšanai publiska persona (publiskas personas) saskaņā ar likumu dibina kapitālsabiedrību.

Ar 2015. gada 30. decembra lēmumu Smiltenes novada dome atzina Pašvaldības līdzdalību SIA „Smiltenes Sarkanā Krusta slimnīca” par atbilstošu Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4. panta nosacījumiem (turpmāk – Otrais lēmums).

2021. gada 19. janvārī Pašvaldība saņēma ZAB “BDO Law” sagatavoto Smiltenes novada pašvaldības līdzdalības kapitālsabiedrības izvērtējuma atzinumu (turpmāk – Atzinums), kurā atzīts, ka Pašvaldības darbība ārstniecības pakalpojumu un sociālās aprūpes pakalpojuma nodrošināšanā ir pilnībā pamatota, un līdzdalība SIA “Sarkanā Krusta Smiltenes slimnīca” ir saglabājama.

2022. gada maijā, atbilstoši Konkurences padomes atzinumam ZAB “BDO Law” izstrādāja izvērtējuma papildinājumus.

Likuma “Par pašvaldībām” 6. pants nosaka, ka publisko tiesību jomā pašvaldību kompetencē ir šajā likumā noteiktās autonomās funkcijas, citos likumos noteiktās autonomās funkcijas, deleģētās valsts pārvaldes funkcijas, kuru izpilde šajā likumā noteiktajā kārtībā nodota attiecīgajai pašvaldībai, citu pašvaldību kompetencē ietilpstošās funkcijas, kuru izpilde šajā likumā noteiktajā kārtībā nodota attiecīgajai pašvaldībai, autonomās funkcijas, kas tiek īstenotas kā brīvprātīgās iniciatīvas.

Saskaņā ar likuma “Par pašvaldībām” 14. panta pirmās daļas 1. punktu, pašvaldībām, pildot savas funkcijas, ir tiesības veidot pašvaldību kapitālsabiedrības, kā arī ieguldīt līdzekļus kapitālsabiedrībās.

Tātad, komercdarbības veikšanai publiska persona saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta otro daļu atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumam dibina kapitālsabiedrību. Līdz ar to pašvaldība, pamatojoties uz iepriekš minētajām tiesību normām, ir tiesīga darboties privāto tiesību jomā iegūstot dalību pašvaldības kapitālsabiedrībā vai publiski privātā kapitālsabiedrībā.

Saskaņā ar likuma “Par pašvaldībām” 15. panta pirmās daļas sesto punktu viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir nodrošināt veselības aprūpes pieejamību.

Kapitālsabiedrību Smiltenes novada dome pārņēma 2009. gada 1. septembrī pašvaldību reformas ietvaros pārņemot to no likvidētās Valkas rajona padomes.

SIA „Smiltenes Sarkanā Krusta slimnīca” dibināta un tās darbības galvenais mērķis ir veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšana pašvaldības iedzīvotājiem. Darbības veidi - slimnīcu darbību; specializētā ārstu prakse; veco ļaužu un invalīdu aprūpe; veco ļaužu un personu ar invaliditāti sociālā aprūpe bez izmitināšanas un citi darbības virzieni.

Valsts, veicot slimnīcu tīkla optimizāciju, no 2010. gada vairs nepiešķir finansējumu slimnīcas uzturēšanai un pakalpojumu apmaksai, līdz ar to faktiski liedzot pašvaldības iedzīvotājiem veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību novadā.

Smiltenes novadā nav citu līdzīga veida un satura iestāžu, ka varētu nodrošināt iepriekšminēto pašvaldības funkciju un uzdevumu nodrošināšanu. Bez tam jāņem vērā, ka veselības aprūpes nodrošināšana pienācīgā kvalitātē ir tieši saistīta ar valsts pienākumu aizsargāt cilvēku veselību un garantēt ikvienam medicīniskās palīdzības minimumu. Nepietiekami organizētas veselības palīdzības nodrošināšanas var tikt apdraudētas Satversmes 111. pantā noteiktās cilvēka pamattiesības.

Līdz ar to SIA "Smiltenes Sarkanā Krusta slimnīca" komercdarbība atbilst Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta pirmās daļas 1. punktam.

Pašvaldības dalība SIA "Smiltenes Sarkanā Krusta slimnīca" ir nepieciešama, lai nodrošinātu sabiedrības interešu īstenošanu slimnīcu darbības, ārstu prakšu, veco ļaužu un personu ar invaliditāti aprūpes pakalpojumu nodrošināšanu pašvaldības administratīvajā teritorijā. Šajā gadījumā konstatējama SIA "Smiltenes Sarkanā Krusta slimnīca" komercdarbības atbilstība Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta pirmās daļas 1. punktam.

Ņemot vērā minēto, kā arī lēmumos un Atzinumā ietvertu pamatojumu, secināms, ka Pašvaldības līdzdalība SIA "Smiltenes Sarkanā Krusta slimnīca" atbilst Likuma 4. panta nosacījumiem un līdz ar to tai ir saglabājama tieša līdzdalība SIA "Smiltenes Sarkanā Krusta slimnīca".

II. Vispārējais stratēģiskais mērķis

SIA "Smiltenes Sarkanā Krusta slimnīca" ir Smiltenes novada pašvaldības kapitālsabiedrība, kurai pieder visas kapitāla daļas.

SIA "Smiltenes Sarkanā Krusta slimnīca" galvenie darbības virzieni ir slimnīcu darbību (NACE klasifikators 86.10); specializētā ārstu prakse (NACE klasifikators 86.22); pārējā darbība veselības aizsardzības jomā (NACE klasifikators 86.90); veco ļaužu un invalīdu aprūpe (NACE klasifikators 87.30); veco ļaužu un personu ar invaliditāti sociālā aprūpe bez izmitināšanas (NACE klasifikators 88.10).

Kapitālsabiedrības vīzija – būt novadā atzītam paraugam veselības aprūpes jomā, ko atzīst partneri un sabiedrība.

Kapitālsabiedrības vērtības ir profesionāli darbinieki, kvalitatīvi pakalpojumi, izglītoti klienti un labāko pieejamo tehnoloģiju izmantošana.

SIA "Smiltenes Sarkanā Krusta slimnīca" par galveno stratēģisko mērķi būtu uzskatāma kvalitatīvu un sasniedzamu veselības un sociālās aprūpes centra pakalpojumu nodrošināšana Smiltenes novada teritorijā tādā veidā, lai:

1) tiktu ievērotas:

- normatīvo aktu prasības;
- valsts, reģionālā un vietējā līmeņa plānošanas dokumentu noteikumi;
- kapitālsabiedrības kvalitātes vadības sistēmas normas;
- klientu maksāspējas robežas.

2) pakalpojums atbilstu SIA "Smiltenes Sarkanā Krusta slimnīca" izvirzītajiem pakalpojuma kvalitātes kritērijiem;

3) SIA "Smiltenes Sarkanā Krusta slimnīca" darbotos rentabli, izmantojot ilgtspējīgus risinājumus un labākās pieejamās tehnoloģiskās metodes;

4) sniegtie pakalpojumi būtu elastīgi, t.i., lai maksimāli tiktu nodrošināta individuāla pieeja atbilstoši klienta vajadzībām, nesadārdzinot izmaksas;

5) sadarbībā ar pašvaldību tiktu rasts labākais risinājums pakalpojuma nodrošināšanai.

Ņemot vērā iepriekš norādīto, Smiltenes novada pašvaldības domes Finanšu un attīstības jautājumu pastāvīgās komitejas 2022. gada 18. maija atzinumu (sēdes protokols Nr. 7) un pamatojoties uz likuma "Par pašvaldībām" 14.panta pirmās daļas 1.punktu, 15.panta pirmās daļas 6. un 7.punktu,

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 87.panta pirmo daļu, 88.panta pirmo, otro un ceturto daļu, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta pirmo daļu, 7.panta pirmo un otro daļu, pārejas noteikumu 30.punktu, atklāti balsojot ar 11 balsīm “PAR” (Astrīda Harju, Mārtiņš Vīgants, Gita Mūrniece, Raivis Vizulis, Andris Abrāmovs, Dainis Aļeksējevs, Inga Ērgle, Edgars Avotiņš, Ainārs Mežulis, Otārs Putrālis, Toms Markss), “PRET”- nav, “ATTURAS - nav,
Smiltenes novada pašvaldības dome

NOLEMJ:

1. Atzīt Smiltenes novada domes līdzdalību SIA „Smiltenes Sarkanā Krusta slimnīca” (vienotās reģistrācijas Nr. 40003189328) par atbilstošu Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4. panta nosacījumiem.
2. Noteikt, ka SIA „Smiltenes Sarkanā Krusta slimnīca” vispārējais stratēģiskais mērķis ir nodrošināt visām Smiltenes novada iedzīvotāju paaudzēm un ģimenēm kvalitatīvus un sasniedzamus veselības un sociālās aprūpes centra pakalpojumus atbilstoši ES standartiem.
3. Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas dienu.

Domes priekšsēdētājs

E. Avotiņš